

FILOSOFÍA

1º Bacharelato

Que é a filosofia

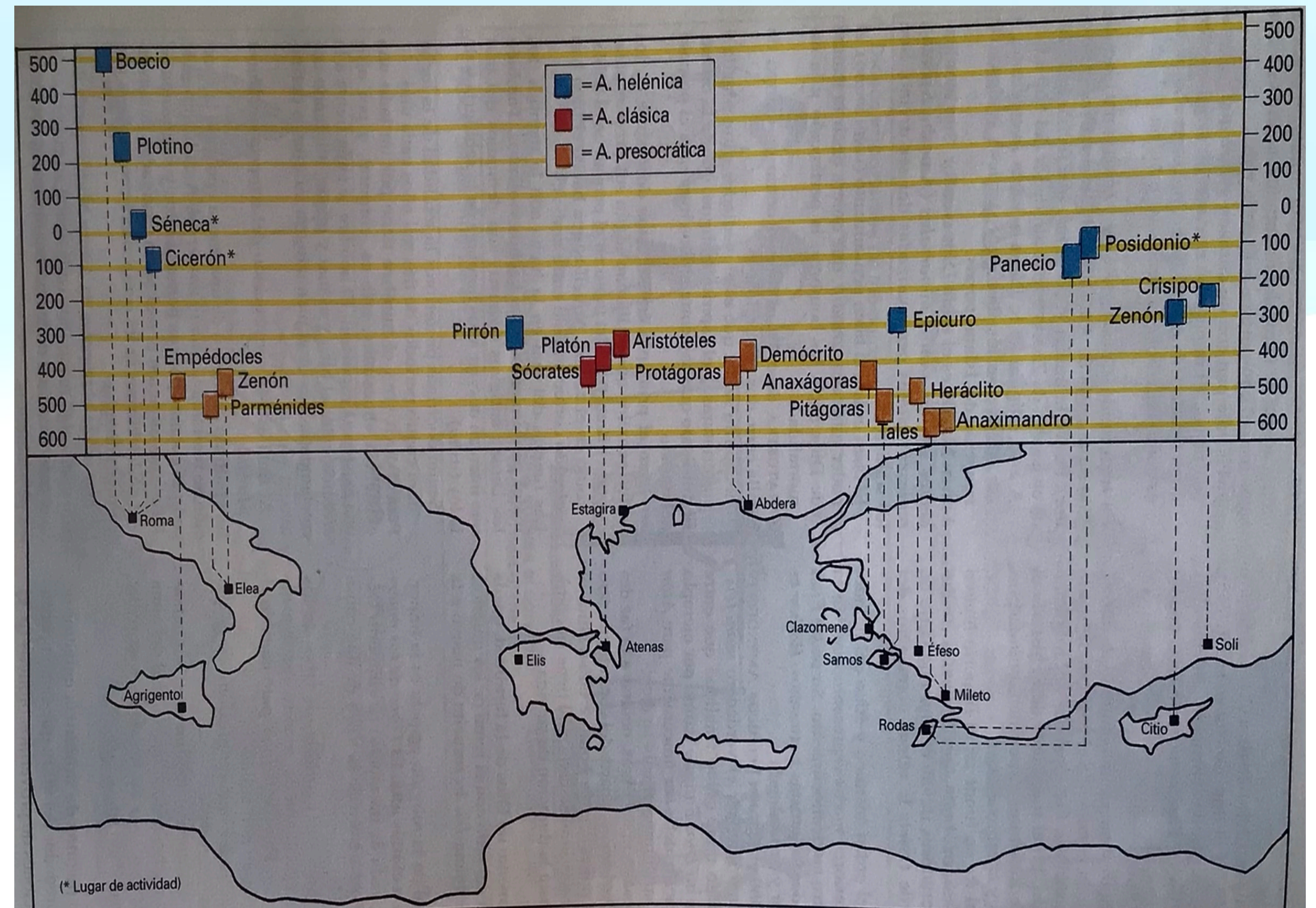
A que chamamos filosofia?

Filosofía e explicación racional do mundo

A que chamamos filosofía?

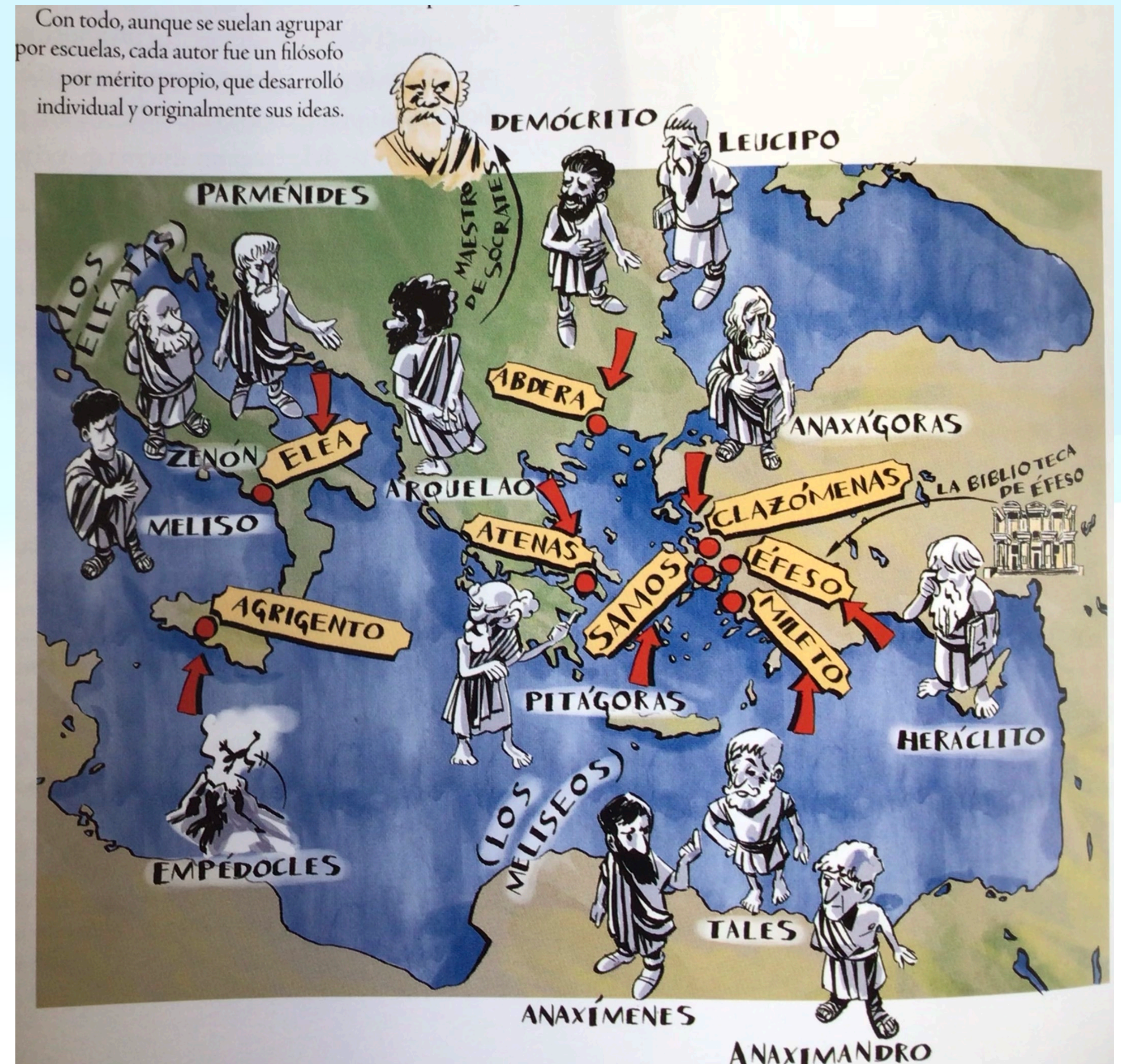
- Etimolóxicamente significa "amor á sabedoría"
- Grecia
- século VI a.C.
- Os filósofos presocráticos

O uso teórico da razón

A que chamamos filosofía?

- Esfuerzo metódico do pensamento que trata de construír unha teoría universal e racional sobre a realidade
- Desexo intelectual de obter un coñecemento coherente, racional e unificado da nosa existencia e do mundo
- Aproximación desinteresada á realidade

Glosario

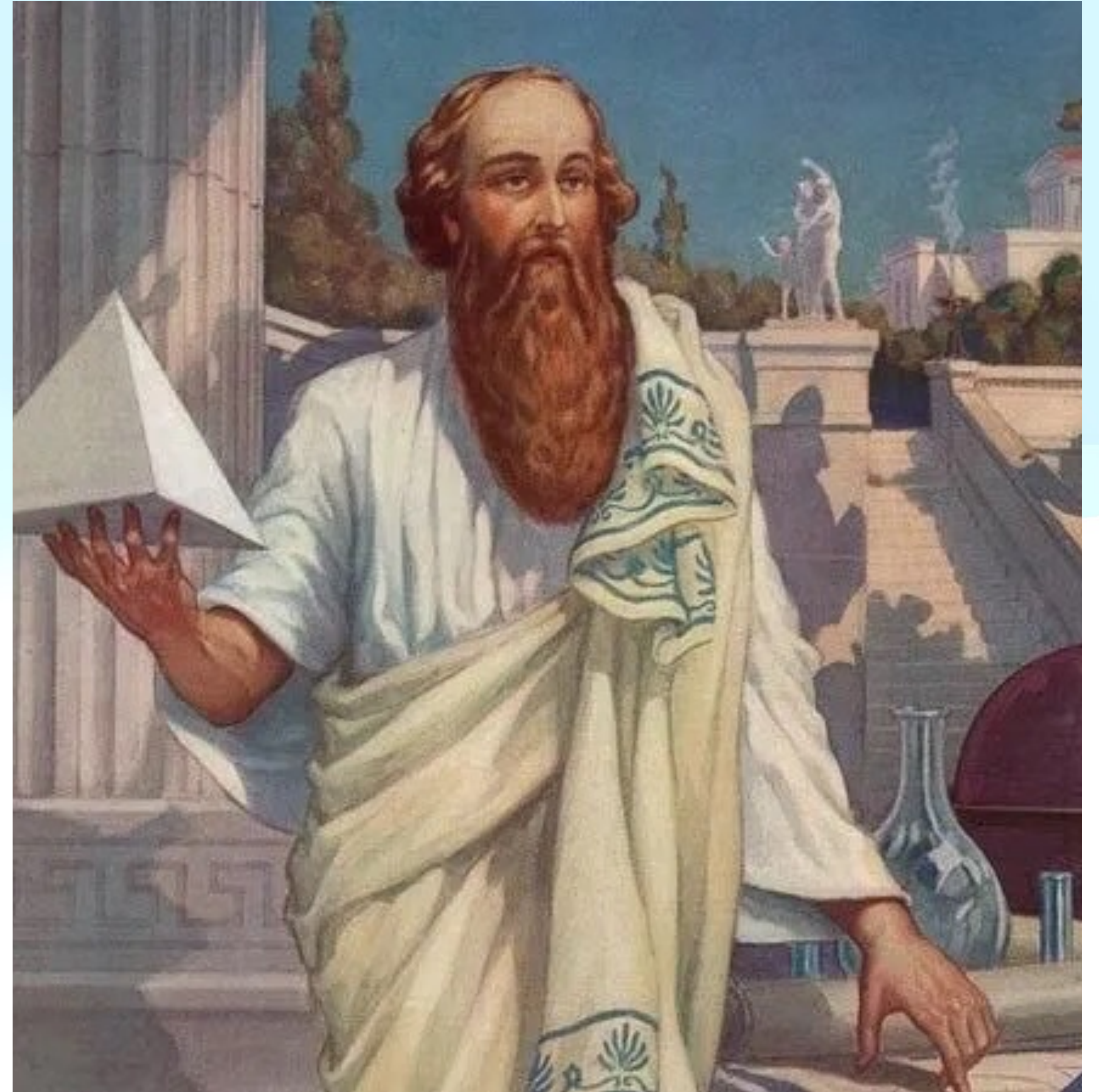
Filosofía teórica

- Rama da filosofía na que se analizan os problemas relacionados co coñecemento científico (epistemoloxía), coa estrutura da realidade (ontoloxía), coa ordenación do pensamento (lóxica), coa natureza e coa función da linguaxe (filosofía da linguaxe) ou coa análise do método científico e das súas implicacións (filosofía da ciencia)
- Non se pronuncia en uestións valorativas (axiolóxicas) como a moral, a política ou a estética
- Atinxe aos problemas relativos ao coñecemento humano (gnoseoloxía)

Pitágoras (585-500 a.C.)

O uso teórico da razão

- Todo o universo sigue reglas e proporciós matemáticas
- Se coñecemos as relacións numéricas e matemáticas chegaremos a entender a estrutura do cosmos
- A matemática é o modelo básico do pensamento filosófico

O uso práctico da razón

A que chamamos filosofía?

- Como instrumento para a corrección ou a modificación do mundo natural ou humano
- O ser humano coñece o mundo transformándoo
- Coñecemento/Acción/Sociedade
- Na filosofía práctica non se trata tanto de abordar como son as cousas canto como deberían ser

Sócrates (470-399)

O uso práctico da razón

- A única vida que merece ser vivida é unha vida boa
- Só podo vivir unha vida boa se sei realmente que son o "ben" e o "mal"
- O "ben" e o "mal" non son relativos; son absolutos aos que só pode chegarse mediante un proceso de preguntas e de razoamento
- Unha vida sen preguntas é unha vida de ignorancia e sen moralidade
- Unha vida sen examen non merece ser vivida

Kant (1724-1804)

O uso práctico da razón

- Que podo saber? ("Crítica da razón pura", 1781)
- Que debo facer? ("Crítica da razón práctica", 1788)
- Que me cabe esperar? ("Crítica do xuízo", 1790)
- Que é o home?

Glosario

Filosofía práctica

- Rama da filosofía na que se analiza a realidade co fin de transformala, tendo en conta non tanto como son as cousas, senón como deberían ser.
- Os seus obxectivos son:
 - a transformación da realidade, normalmente mediante a aplicación dun conxunto de medidas que dependen dun marco teórico
 - A sabedoría vital
 - Valorar e promover melloras nas relacións sociais
- Disciplinas: filosofía política, ética, estética, filosofía da técnica...

Que é a filosofia

Características do saber filosófico

Un saber das causas e das razóns

Características do saber filosófico

- A filosofía é un saber que ten por obxecto o estudo das "causas" e dos "principios" das cousas no seu conxunto e na súa interconexión.
- Mestres que as demais ciencias son saberes particulares, a filosofía aspira a ser un saber universal

Aristóteles (384-322 a.C.)

- Discípulo de Platón
- Rexeita a "teoría das ideas" e entende o coñecemento como formación de conceptos por abstracción a partir dos datos que proporcionan os sentidos
- Entende a filosofía como o saber fundamentador das ciencias (que sistematiza).
- Ética: o fin da vida boa é a felicidade, a sabedoría.

Principais ramas da filosofía

Características do saber filosófico

- Na Antigüidade, a medida que as ciencias se especializaban no estudo da natureza, a filosofía afondaba principalmente en tres ámbitos ou disciplinas: a metafísica, a epistemoloxía e a ética.

Principais ramas da filosofía

Características do saber filosófico

- A metafísica:
 - O seu obxecto de estudo é o ser e os ámbitos do que existe (o cosmos, a natureza, o ser humano, etc.)
 - A súa rama principal é a ontoloxía (estudo do ser en xeral e as súas propiedades)
 - Tamén aborda a cuestión óntica (estudo do ser en canto ser, e das categorías fundamentais da existencia)

Principais ramas da filosofía

Características do saber filosófico

- A epistemoloxía ou teoría do coñecemento:
 - O seu obxecto é o estudo do saber e da ciencia, das súas posibilidades e dos seus límites con vistas ao seu uso
 - Problema da fundamentación do coñecemento verdadeiro e seguro
 - Pretende expoñer as regras da formación correcta das ideas e das crenzas
 - Contraponse á fe, aos prexuícios, ao mito e a calquera saber non xustificando e fundamentado racionalmente

Principais ramas da filosofía

Características do saber filosófico

- A ética:
 - O seu obxecto é o estudo das teorías acerca da orixe e da xustificación dos códigos morais e da moralidade en xeral
 - Problema de fundamentación: que é o bo? Que debemos facer?
 - Temas: cal é a motivación moral das conductas boas? Que relación hai entre as boas accións e a felicidade? Cal é a natureza dos valores?...
 - Éticas aplicadas: bioética, ética médica, ética dos negocios, ética xurídica, ética política...

Áreas actuais de investigación en filosofía

Características do saber filosófico

Filosofía teórica	Metafísica	Estudo "do que está máis alá da natureza". Explicación do ser e a realidade.
Filosofía teórica	Epistemoloxía	"Estudo do coñecemento". Condicións, límites, aplicacións e problemas do coñecemento.
Filosofía teórica	Antropoloxía	Estudo do ser humano, a súa natureza e a súa diversidade. Baséase nas ciencias naturais (antropoloxía física, paleoantropoloxía...) e sociais (antropoloxía social, historia...)
Filosofía teórica	Estética	Estudo da arte, a súa definición e a súa relación con conceptos como o de beleza. O gusto estético, as condicións dunha obra de arte, a súa interpretación...
Filosofía teórica	Lóxica	Estudo sobre as regras de razoamento, de argumentación e de deducción do entendemento humano.
Filosofía práctica	Ética	Reflexión filosófica sobre a moral (conxunto de hábitos, de valores e de xuízos sobre a conducta humana). Análise de normas, códigos e conceptos morais.
Filosofía práctica	Filosofía política	Trata de definir e explicar o que é a política, as institucións do Estado, as súas condicións e os seus límites, as formas de goberno, etc.

Que é a filosofía

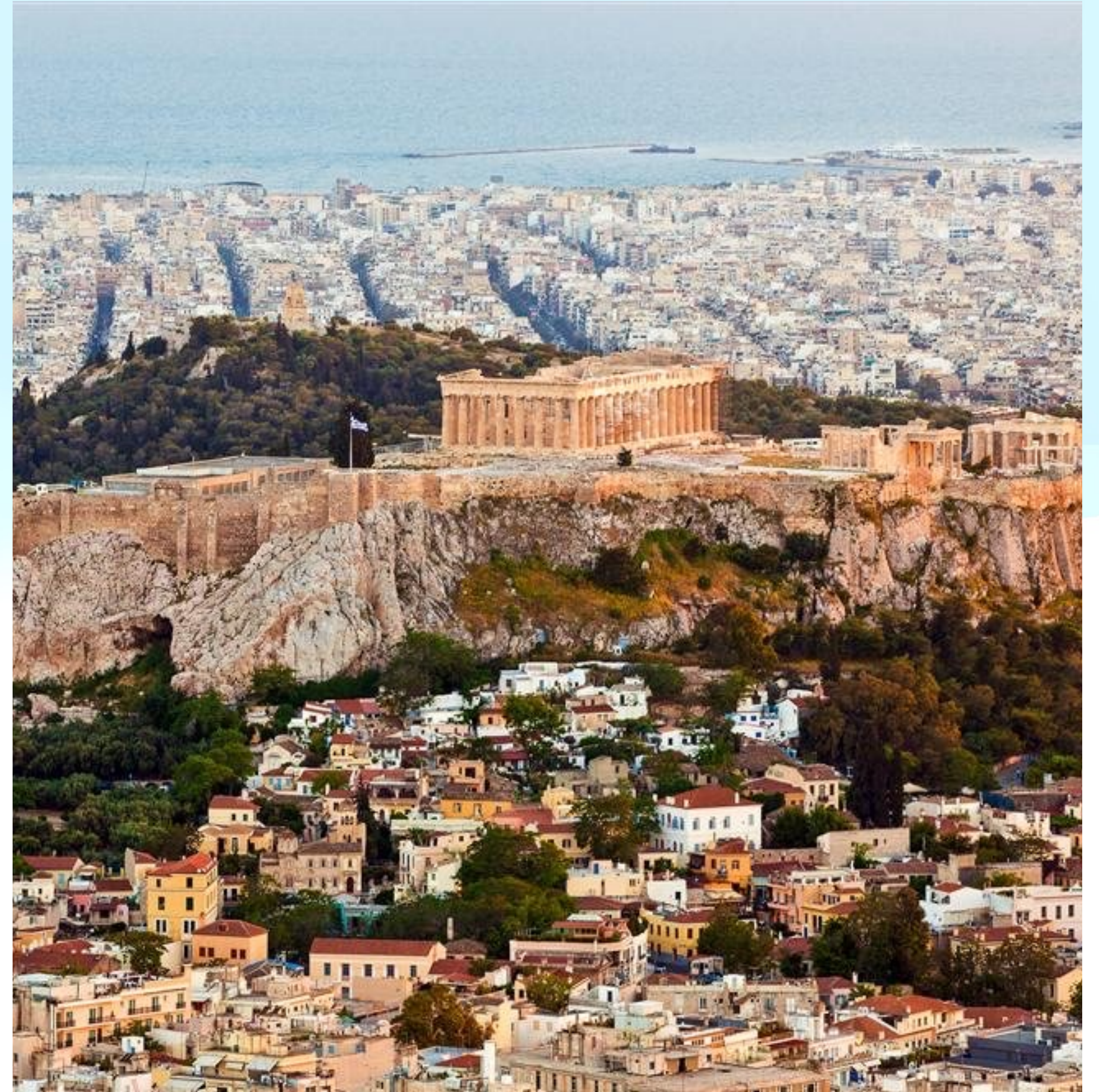
Evolución histórica da filosofía

Do mito ao Logos

A evolución histórica da filosofía

- A orixe da filosofía na antiga Grecia descríbese como "un paso do mito ao Logos"
- Mito: narración extraordinaria protagonizada por seres divinos ou sobrenaturais que non se estrutura de forma racional.
- Logos: "razón", "linguaxe", "estudo". Pensamento racional, crítico e reflexivo propio da filosofía, que xorde na cultura grega cara o século VI a.C.

Glosario

Mito

- Narración anónima e tradicional, que varía segundo se vai transmitindo oralmente, na que uns personaxes extraordinarios (divinidades, semidivinidades, heroes...) protagonizan feitos que adoitan dar unha explicación a unha crenza socialmente aceptada.
- Os mitos proporcionaron un relato coherente tanto da orixe do Universo (cosmogonía) coma das orixes das divinidades (teogonía) e dos seres humanos

Glosario

Logos

- "Razón", "estudo", "linguaxe", "palabra", "concepto", "intelixencia", "lei", "norma"...
- Capacidade do pensamento reflexivo, crítico e coherente en sí mesmo e coa realidade empírica
- Distínguese do entendemento, do xuízo, da memoria, a imaxinación ou a percepción.

A época clássica da filosofia grega

A evolução histórica da filosofia

- Explendor: V-IV a.C.
- Sócrates (470-399 a.C.)
- Platón (428-347 a.C.)
- Aristóteles (384-322 a.C.)

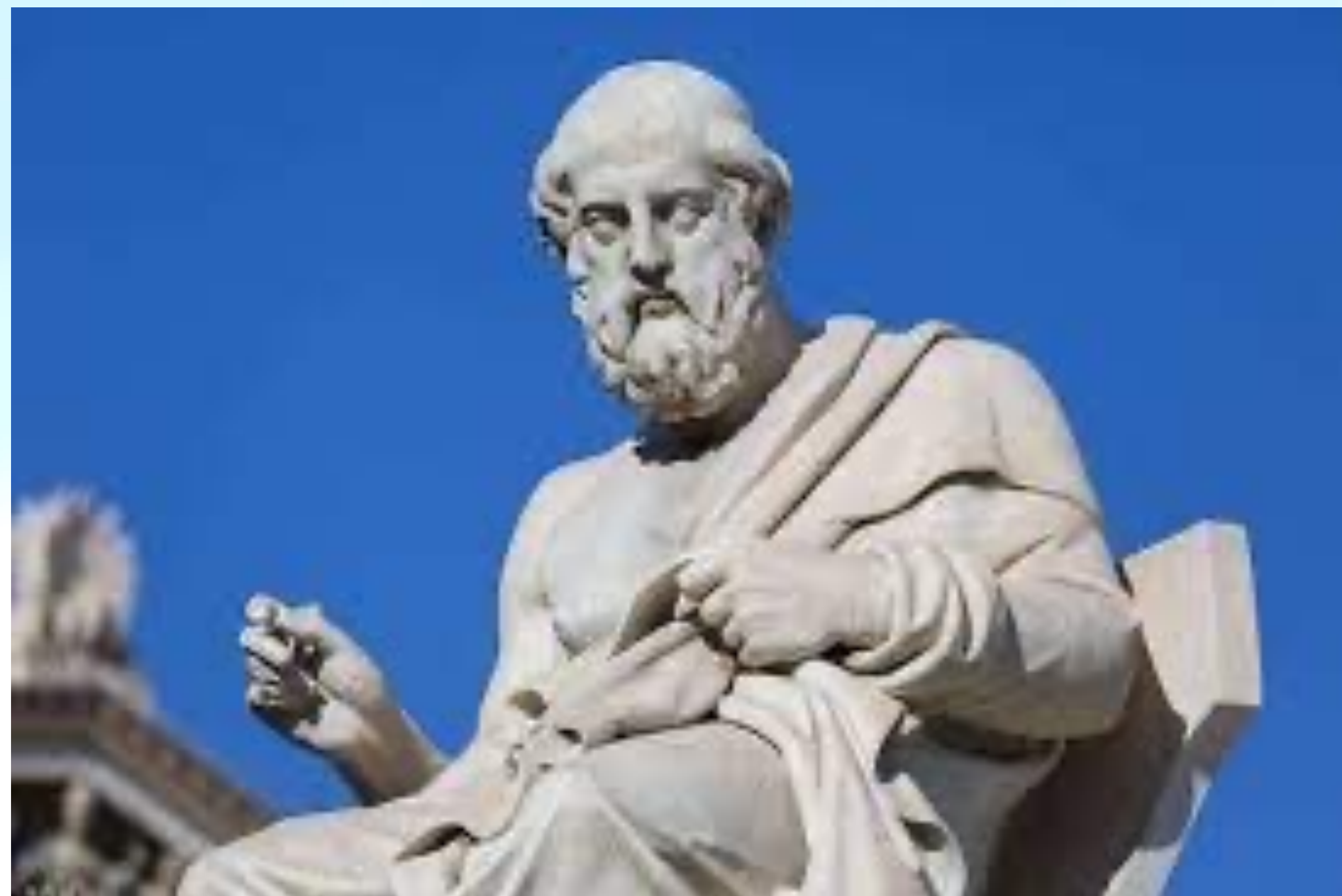
Sócrates (470-399 a.C.)

- A súa figura encarna a busca apaixonada do saber mediante o método mayéutico
- Buscaba un concepto ou definición das verdades e dos valores con validez universal, válido para poder articular de xeito estable e ordenado a ciencia e a sociedade
- Non deixou escritos

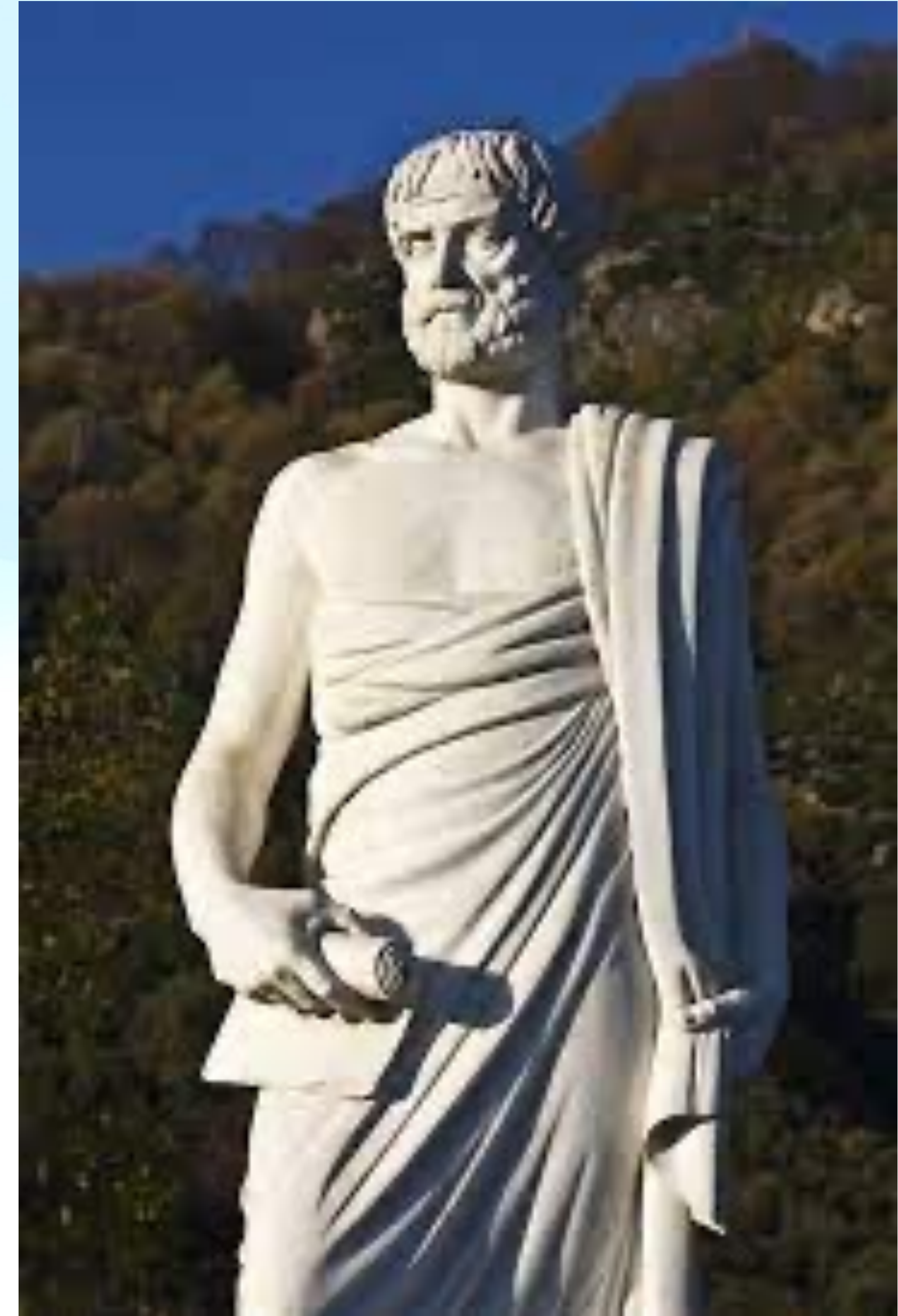
Platón (428-347 a.C.)

- Discípulo de Sócrates
- Realiza a primeira proposta racional e sistemática de conceitos básicos: ciência, moral, beleza e política
- Defendeu a necessidade de estabelecer as condições do conhecimento científico como um saber seguro e indiscutível
- Fundou a "Academia" de Atenas, primeira "universidade" da história
- Diálogos
- Tº das Ideias

Aristóteles (384-322 a.C.)

- Discípulo de Platón na Academia
- Um dos sabios máis importantes da historia
- Iniciador de moitas das nosas ciencias actuais: bioloxía, física, astronomía, lóxica, ética, política, etc.
- Consideraba a metafísica como "ciencia primeira"
- Preceptor de Alexandre Magno
- Fundou o "Liceo" de Atenas

Antigüidade e Idade Media

A evolución histórica da filosofía

- Tras a morte de Platón e de Aristóteles (2º metade do s IV a.C.) comeza a época helenística coa creación dun imperio por Alexandre Magno
- A filosofía práctica adquire unha maior importancia (búsqueda da felicidade persoal), tamén durante o Imperio Romano, ata o final da Idade Antiga
- Na Idade Media a filosofía converteuse en escrava da teoloxía

A filosofía moderna

A evolución histórica da filosofía

- A fusión do pensamento grego co monoteísmo xudeocristián durante a Idade Media consolidou as bases da "civilización occidental"
- A partir do renacemento a filosofía vaise independizando progresivamente dos intereses relixiosos

René Descartes (1596-1650)

- Iniciador da filosofía moderna
- Intentou liberar a filosofía da influencia medieval e da tradición grega
- Buscou un punto de partida radical para a reflexión filosófica, accesible só mediante o exercicio individual, autónomo e crítico da propia razón
- Pretendía deseñar un método científico universal co que comprender e dominar as leis que regulan o mundo e a existencia humana

Immanuel Kant (1724-1804)

- Renovou a concepção da filosofia, impulsando a sua evolução ata a sua concepção actual
- Demonstrou que a metafísica, entendida como saber sobre a totalidade do real, non é un saber científico
- O "xiro copernicano" de Kant marca o fin da filosofía moderna e o comezo da filosofía contemporánea

¿Qué es la Filosofía? (Primera parte)

[1º://youtu.be/xHmO_wuv278](https://youtu.be/xHmO_wuv278)

DANIEL ROSENDE

¿Qué es la Filosofía? (Segunda parte)

[2º://youtu.be/05h4o0HT9nA](https://youtu.be/05h4o0HT9nA)

DANIEL ROSENDE